

NOBILISSIMIS SANCTAE ECCLESIAE FILIIS, QUI PER LATITUDINEM HIBERNIENSIS INSULAE DEO c. 792—804
CHRISTO RELIGIOSA CONVERSATIONE ET SAPIENTIAE STUDIIS SERVIRE VIDENTUR, HUMILIS
LEVITA ALCHVINUS PERPETUAE PROSPERITATIS IN DOMINO SALUTEM.

Audiens per fratrem venerabilem, vestrae eruditionis doctorem, Dungal episcopum¹, relegiosam Deoque placentem regularis vitae vobiscum conversationem vigere, valde me gavisum fateor, quod dominus Iesus in hoc ruinoso cadentis saeculi fine tantos sui sanctissimi nominis laudatores et veritatis praedicatores et sanctae sapientiae sectatores probatur habere, quantos audio inclitam Hiberniae insulam usque hodie possidere. Quapropter, excellentissimi patres, et relegiosissimi fratres, et nobilissimi filii, vestram piam unanimi-
tatem tota cordis mei affectione deprecor, ut antiquam sanctae relegionis consuetudinem, et sanctae sapientiae studium assiduis ammonitionibus, exhortationibus, increpationibus renovare studeatis, ut lux veritatis et scientiae per congregationes ecclesiarum Christi consueto more per vos, et a vobis multis mundi partibus uberrime fulgeat.

Igitur antiquo tempore doctissimi solebant magistri de Hibernia² Britanniam, Galliam, Italiam venire et multos per ecclesias Christi fecisse profectus; et quanto magis periculosa nunc esse tempora noscuntur, et plurimos, secundum apostolicam^{2. Tim. 3, 1.} prophetiam, a via veritatis avertentes, tanto instantius ipsa catholicae fidei veritas ubi-
que inter vos discenda est et docenda, ut habeant orthodoxae fidei praedicatores, quo possint contradicentibus veritati resistere, et palam vincere adversarios apostolicae doctrinae. Erumpunt subito apostolica^a seducti calliditate pseudodoctores^b, novas et inauditas introducentes sectas, qui dum novis dogmatibus sibi laudem adquiri putant, inveniuntur reprehensibiles omnibusque odibiles esse, sicut in Hispaniae partibus vidimus^c factum³.

Unde, sanctissimi patres, exhortamini iuvenes vestros, ut diligentissime catholicorum doctorum discant traditiones, et catholicae fidei rationes omni intentione apprehendere studeant, quia sine fide Deo impossibile est placere. Nec tamen saecularium litterarum contempnenda est scientia, sed quasi quoddam fundamentum tenerae^d infantium aetati tradenda est grammatica, aliaeque philosophicae subtilitatis^e disciplinae, quatenus quibusdam sapientiae gradibus ad altissimum evangelicae perfectionis culmen ascendere valeant; et iuxta annorum augmentum sapientiae quoque accrescant divitiae. Nec ferventem adolescentiae flammam sinite per praecipitia vitiorum corruere, quia 'Spiritus sanctus', sicut scriptum est, 'non habitat in corpore peccatis subdito'; sine
cuius gratia nihil humanum proficere valet ingenium; sed si quid doni adolescens habere videtur, auferetur ab eo, si se in castitate conservare non curat. Serenus sanctus et mundissimus Spiritus mundam et castam ingreditur^f animam. Non solum seniores verbis ammoneant iuniores suos, verum etiam bonis exemplis erudiant illos. Ergo magistri minuitur auctoritas, si doctrina eius destruitur^g opere⁴: sapientia doctoris fulgeat in honestate morum, ut videatur in facto, quod audiatur ex ore.

^a) apostolica H.   ^b) pseudodoctores H.   ^c) videbimus corr. in vidimus H.   ^d) teneri H.   ^e) subtilitatis H.   ^f) ingreditur H.   ^g) destruitur H.

1) Dungal episcopus nusquam commemoratur, sed fortasse Dungal presbyter sancti Dionysii cum in Hibernia insula etiam nunc moraretur, episcopi titulo insignitus est. De quo cum nuper L. Traube egit (Abhandl. der k. bayr. Akad. der Wissensch. I Cl. XIX, 332—337), epistolam Alcvini neglexit. Epitaphium eius exstat Poet. Carol. I, 406. 2) Cf. Vitam S. Galli l. II c. 47: de natione Scottorum, quibus consuetudo peregrinandi iam pene in naturam conversa est; Vit. S. Willibrordi c. 4: quia in Hibernia scolasticam eruditionem viguisse audivit. 3) Alcvinum hic de errore Adoptianorum loqui perspicuum est, inde has litteras vix ante annum 792, quo Felicianae haeresis primo damnata est, scriptas esse conicio; cf. quae monachis Gothiae c. 798. scripsit (supra p. 211): Novas vero . . Hispanici erroris sectas tota vobis cavete intentione. 4) Cf. supra p. 301 n. 5; Hieron. ep. 69: Perdit enim auctoritatem docendi, cuius sermo opere destruitur.